

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**  
**ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**  
**ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ 5/2014**  
**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**  
**(Α' Τμήμα)**

**Συνεδρίαση της 13<sup>ης</sup> Ιανουαρίου 2014**

**Σύνθεση:**

**Πρόεδρος :** Μιχαήλ Απέσσος, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

**Μέλη :** Ανδρέας Χαρλαύτης, Στυλιανή Χαριτάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Γαρυφαλλιά Σκιάνη, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αλέξανδρος Ροϊλός, Ελένη Πασαμιχάλη, Χριστίνα Διβάνη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

**Αριθ. ερωτήματος:** υπ' αριθμ.πρωτ.Δ11 1109199 ΕΞ 2013/4.7.2013 και 1189853 ΕΞ 2013/4.12.2013 έγγραφα της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών.

**Εισηγητής:** Γεώργιος Α. Βαμβακίδης, Πάρεδρος ΝΣΚ

**Περίληψη ερωτήματος:** Ερωτάται εάν σε περίπτωση: **Α)** αναστολής λειτουργίας Δ.Ο.Υ., που στεγαζόταν έως σήμερα σε δωρηθέν, υπό όρο, προς το Ελληνικό Δημόσιο (δωρεοδόχος) ακίνητο του Δήμου (δωρητής), πρέπει ο δωρεοδόχος να αποδώσει το ακίνητο αυτό στον δωρητή συνεπεία αλλαγής της χρήσης τούτου ή το εν λόγω ακίνητο θα παραμείνει στην κυριότητα του Δημοσίου, ενόψει του ότι το μέτρο της αναστολής λειτουργίας ΔΟΥ είναι μη προκαθορισμένης και αβέβαιης

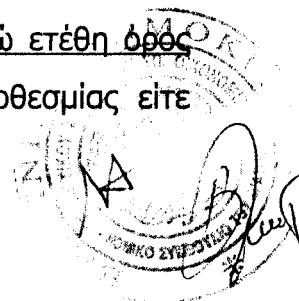
χρονικής διάρκειας **και Β)** κατάργησης Αστυνομικών Σταθμών που στεγάζονταν σε δωρηθέντα προς τον σκοπό αυτόν από πρώην κοινότητες ακίνητα και δη τόσο σε οικόπεδα προς ανέγερση οικοδομών με δαπάνες του Δημοσίου όσο και οικοδομές, αυτή (κατάργηση) αποτελεί λόγο μεταβολής του σκοπού των ως άνω γενομένων δωρεών και άρα τίθεται σε ισχύ ο όρος της αυτοδίκαιης ανάκλησης των δωρεών αυτών, ώστε: **ι)** στην περίπτωση που αντικείμενο δωρεάς ήταν οικόπεδα με κτίσματα να επανέλθει η κυριότητά τους στους σημερινούς Δήμους (στους οποίους ήδη υπάγονται οι δωρήτριες κοινότητες), με διαπιστωτική πράξη του Δημοτικού Συμβουλίου που θα μεταγραφεί στο οικείο υποθηκοφυλακείο **και ιι)** στην περίπτωση που αντικείμενο της δωρεάς ήταν μόνο οικόπεδα, επί των οποίων το Δημόσιο ανήγειρε κτίσματα, να αποδοθούν μεν το δωρηθέντα ακίνητα από τον δωρεοδόχο στον δωρητή, αλλά παράλληλα να αξιωθεί η καταβολή του δαπανηθέντος από αυτό ποσού για την ανέγερση οικοδομήματος επί των ακινήτων αυτών.-

-----  
 Επί των παραπάνω ερωτημάτων το Α' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε, ως εξής:

### **I.- ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ**

Από όσα εκτίθενται στα πιο πάνω έγγραφα της ερωτώσας υπηρεσίας και τα συνημμένα σ' αυτά στοιχεία προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

**1. α.** Ο Δήμος Σουφλίου, με την υπ' αριθμ.66017/11.9.1995 πράξη σύστασης δωρεάς εν ζωή δώρισε στο Ελληνικό Δημόσιο (Υπουργείο Οικονομικών), η οποία έγινε αποδεκτή απ' αυτό με την υπ' αριθ.πρωτ.1107733/2799/Α0011/9.10.1995 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ 24/30.10.95 τ. Παράρτημα), ένα οικόπεδο εκτάσεως 500 τ.μ., κείμενο στο Σουφλί του Νομού Έβρου, επί της οδού Μαρίας Παπαναστασίου, με σκοπό την ανέγερση κτηρίου για τη στέγαση των γραφείων της Δ.Ο.Υ. Σουφλίου, με τη χρηματοδότηση των κτηρίων από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου. Ως προθεσμία για την εκπλήρωση του σκοπού αυτής ορίστηκε το χρονικό διάστημα των πέντε (5) ετών από την υπογραφή της οικείου συμβολαιογραφικού εγγράφου δωρεάς και μεταγραφής, ενώ ετέθη όρος ότι, σε περίπτωση, είτε παρέλευσης άπρακτης της ανωτέρω προθεσμίας είτε



μετατροπής της χρήσης του οικοπέδου και κτηρίων που θα ανεγερθούν για άλλο σκοπό, η κατοχή και η κυριότητα αυτών θα περιέλθει αυτοδικαίως στον δωρητή Δήμο.

**β.** Έκτοτε, η Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) στην περιοχή του Σουφλίου στεγάζονταν στο (μεταξύ επί του οικοπέδου αυτού ανεγερθέν) κτήριο έως προσφάτως, οπότε με την υπ'αριθμ.πρωτ.Δ6Α 1130258 ΕΞ 2012/20.9.2012 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίστηκε η αναστολή λειτουργίας ορισμένων Δ.Ο.Υ., μεταξύ των οποίων ήταν και η Δ.Ο.Υ. Σουφλίου, ενώ ως κτήριο στέγασης αυτής με την υπ'αριθμ.πρωτ.ΔΤΥ 1143999 ΕΞ 2012/18.10.2012 απόφαση του ίδιου Υπουργού ορίστηκε η Δ.Ο.Υ. Αλεξανδρούπολης. Για το λόγο αυτό, η Κτηματική Υπηρεσία του Νομού Έβρου απέστειλε στην ερωτώσα υπηρεσία το υπ' αριθμ.πρωτ.1958/23.11.2012 έγγραφό της, με το οποίο της ζητούσε οδηγίες για τη διαχείριση του εν λόγω κτηρίου και συγκεκριμένα εάν αυτό θα πρέπει να παραδοθεί στον δωρητή Δήμο, εξετάζοντας παράλληλα και το ενδεχόμενο προσωρινής αλλαγής της χρήσης αυτού, με τη συστέγαση σ' αυτό του Κέντρου Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων με το Δασαρχείο Σουφλίου.

**γ.** Ακολούθως, η ερωτώσα υπηρεσία, με το υπ'αριθμ.πρωτ.1162753/3136/A0011/21.12.2012 έγγραφό της απάντησε στο ως άνω έγγραφο της οικείας Κτηματικής Υπηρεσίας ότι, εφόσον δεν προκύπτει από τα πραγματικά περιστατικά η συνδρομή των αναφερομένων στην εν λόγω δωρεά προϋποθέσεων για την αυτοδίκαιη περιέλευση της κυριότητας του ακινήτου στον δωρητή Δήμο, ήτοι περίπτωση μετατροπής της χρήσης του οικοπέδου και των κτηρίων που θα ανεγερθούν για άλλο σκοπό, αλλά και με το δεδομένο ότι εν προκειμένω δεν συντρέχει το μέτρο της κατάργησης αλλά της αναστολής της λειτουργίας αυτής, θα πρέπει το ακίνητο αυτό να παραμείνει στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου μέχρι και την έκδοση σχετικής γνωμοδότησης από το ΝΣΚ.

**2. α.** Με το υπ'αριθμ.πρωτ.1482/5.11.2012 έγγραφο της Κτηματικής Υπηρεσίας Καρδίτσας, η ερωτώσα υπηρεσία πληροφορήθηκε ότι οι Κοινότητες Κέδρου, Λεονταρίου, Μητροπόλεως, Προαστίου, Λουτροπηγής και Βαθύλακου είχαν δωρήσει με σχετικές συμβολαιογραφικές πράξεις, που φέρονται να έχουν συνταχθεί κατά τη δεκαετία του 1950, στο Ελληνικό Δημόσιο είτε οικόπεδα προς

ανέγερση οικοδομών με δαπάνες του Δημοσίου (τα οποία και ανεγέρθησαν) είτε οικόπεδα με κτίσματα, με σκοπό τη στέγαση των Αστυνομικών Σταθμών των Κοινοτήτων αυτών, υπό τον όρο της αυτοδίκαιης ανάκλησης στην περίπτωση μεταβολής της χρήσης των δωρηθέντων ακινήτων.

**β.** Με το υπ'αριθ.πρωτ.72849/10/902460/20.12.2010 έγγραφο του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας που απευθύνεται, μεταξύ άλλων και στην Αστυνομική Δ/ση Καρδίτσας, αφενός μεν γνωστοποιήθηκε η κατάργηση και των ως άνω Αστυνομικών Σταθμών, αφετέρου δε δόθηκε εντολή να αποδοθούν στις κατά τόπους Κτηματικές Υπηρεσίες τα «δημόσια κτήρια» με πρωτόκολλο παράδοσης – παραλαβής, όπως και έγινε.

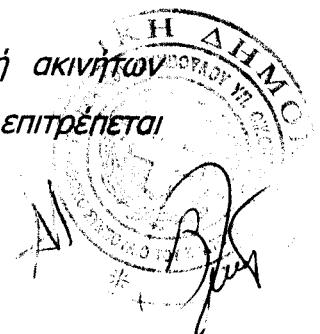
**3.** Κατόπιν τούτων, ετέθησαν τα ανωτέρω ερωτήματα.

## **II.- ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**1.** Στα άρθρα 496, 503, 507, 509 και 510 του ΑΚ ορίζεται ότι: **άρθρο 496** «*Η παροχή σε κάποιον ενός περιουσιακού αντικειμένου αποτελεί δωρεά, αν γίνεται κατά τη συμφωνία των μερών χωρίς αντάλλαγμα.*». **άρθρο 503** «*Σε περίπτωση δωρεάς υπό τρόπο ο δωρητής έχει το δικαίωμα, αν εκπλήρωσε την υποχρέωσή του που πηγάζει από τη δωρεά, να απαιτήσει από το δωρεοδόχο την εκτέλεση του τρόπου. ...*». **άρθρο 507** «*Ο δωρητής ή ο κληρονόμος του έχει δικαίωμα να ανακαλέσει τη δωρεά, αν ο δωρεοδόχος παραλείπει υπαίτια να εκτελέσει τον τρόπο υπό τον οποίο έγινε η δωρεά.*». **άρθρο 509** «*Η ανάκληση της δωρεάς γίνεται με δήλωση προς το δωρεοδόχο. Αφού γίνει η ανάκληση αποσβήνεται η υποχρέωση του δωρητή για παροχή και αναζητείται η παροχή που εκπληρώθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό.*». **άρθρο 510** «*Η ανάκληση αποκλείεται, αν ο δωρητής έδωσε συγγνώμη στο δωρεοδόχο ή αν πέρασε ένα έτος από του ο δωρητής, έχοντας δικαίωμα να ανακαλέσει, πληροφορηθήκε το λόγο ανάκλησης.*».

**2. Επίσης,** τα άρθρα 71 (παρ. 1, 4) του β.δ/τος της 17<sup>ης</sup> Απριλίου/ 31<sup>ης</sup> Ιουλίου 1936 (Α' 320), 194 του ν.δ. 2888/1954 (Α' 139) και 229 π.δ. 323/ 1989 (ΦΕΚ Α' 146) ορίζουν ότι:

**άρθρο 71 β.δ. 17.4/31.7.1936** «**1.** Η εκποίησης ή ανταλλαγή ακινήτων κτημάτων ή ... η επιβάρυνσις αυτών δι' άλλου εμπραγμάτου δικαίου επιτρέπεται



*μόνον επί προφανεί ωφελεία της κοινότητας ή των κατοίκων αυτής, βεβαιουμένη εν αποφάσει του κοινοτικού συμβουλίου, λαμβανομένη δι' απολύτου πλειοψηφίας του όλου αριθμού των μελών αυτού. 2. ... 4. Η εκποίησης ή ανταλλαγή ακινήτων κτημάτων ή επιβάρυνσις αυτών δι' άλλου εμπραγμάτου δικαίου προς οιονδήποτε σκοπόν επιτρέπεται μόνον κατά τας (επί τούτω κειμένας) διατάξεις των άρθρων (71), 72 και 73 του κώδικος, καταργουμένης πάσης εν προκειμένω ισχυούσης αντιθέτου διατάξεως.».*

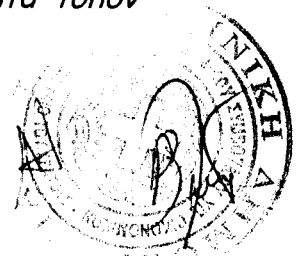
**άρθρο 194 ν.δ. 2888/1954** «**1.** Δωρεές δημοτικών ή κοινοτικών κτημάτων επιτρέπονται μόνον: α) προς κατασκευήν διδαστηρίων δημοσίων σχολείων ή προς εκπλήρωσιν κοινωφελών σκοπών και β) προς το δημόσιον δι' ιδίαν αυτού χρήσιν. Η δωρεά γίνεται δι' αποφάσεως του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου εγκρινομένης υπό του Υπουργού των Εσωτερικών. **2.** Μεταβαλλομένης της χρήσεως των δωρουμένων κτημάτων **η κυριότης αυτών επανέρχεται αυτοδικαίως εις τον δήμον ή την κοινότητα.».**

**άρθρο 229 π.δ. 323/1989** «**1.** Δωρεές δημοτικών και κοινοτικών ακινήτων επιτρέπονται, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, για την κατασκευή δημοσίων διδαστηρίων, την κάλυψη αναγκών αναδασμού ή την εκπλήρωση άλλου σπουδαίου κοινωφελούς σκοπού, που συνδέεται αποκλειστικά και μόνο με την προαγωγή των τοπικών συμφερόντων και την άμεση εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής. **2.** Αν η χρήση των ακινήτων που έχουν δωρηθεί, μεταβληθεί ή ο σκοπός της δωρεάς δεν εκπληρωθεί μέσα στην προθεσμία που έχει οριστεί, η σύμβαση δωρεάς λύεται και **η κυριότητα των ακινήτων επανέρχεται αυτοδικαίως στο δήμο ή στην κοινότητα.** Η σχετική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου καταχωρίζεται στα βιβλία μεταγραφών. **3.** Τα ακίνητα της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να παραμείνουν σε αυτούς που είχαν δωρηθεί, εφόσον καταβληθεί στους δήμους ή κοινότητες ως αποζημίωση η αξία του ακινήτου, που υπολογίζεται στην τρέχουσα αξία κατά το χρόνο καταβολής της. Επίσης, αντί της αποζημίωσης, μπορεί να μεταβιβασθεί στο δήμο ή κοινότητα άλλο ακίνητο ίσης αξίας. Η αξία τούτων καθορίζεται από την επιτροπή της παρ. 6 του άρθρου 231.».

**3. Ακόμη,** στα άρθρα 202, 203, 904 ΑΚ ορίζεται ότι: **άρθρο 202** «Αν με τη δικαιοπραξία εξαρτήθηκε η ανατροπή των αποτελεσμάτων της από γεγονός μελλοντικό ή αβέβαιο (αίρεση διαλυτική), μόλις συμβεί το γεγονός αυτό παύει η ενέργεια της δικαιοπραξίας και επανέρχεται αυτοδικαίως η προηγούμενη κατάσταση.». - **άρθρο 203** «Αν σύμφωνα με το περιεχόμενο της δικαιοπραξίας τα αποτελέσματα της πλήρωσης της αίρεσης ανατρέχουν σε χρόνο προγενέστερο από την πλήρωσή της, το καθένα από τα μέρη είναι υποχρεωμένο να παράσχει στο άλλο ό,τι αυτό θα είχε αν τα αποτελέσματα είχαν επέλθει κατά το προγενέστερο αυτό χρονικό σημείο.». - **άρθρο 904** «Όποιος έγινε πλουσιότερος χωρίς νόμιμη αιτία από την περιουσία ή με ζημία άλλου έχει υποχρέωση να αποδώσει την ωφέλεια. Η υποχρέωση αυτή γεννιέται ιδίως σε περίπτωση παροχής αχρεώστητης ή παροχής για αιτία που δεν επακολούθησε ή έληξε ή αιτία παράνομη ή ανήθικη.».

**4. α. Περαιτέρω,** στο **άρθρο 32 του ν. 1828/1989** (ΦΕΚ Α' 2) ορίστηκε ότι «Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζεται ή ανακαθορίζεται ο χρόνος έναρξης ή λήξης λειτουργίας των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, που συστήθηκαν ή **προβλέπεται η κατάργησή τους**, σύμφωνα με τις οικείες οργανωτικές διατάξεις. Επίσης, με αποφάσεις του Υπουργού των Οικονομικών επιτρέπεται να καθορίζεται μερικά ή ολικά ή κατά τόπο και καθ' ύλη αρμοδιότητα των κατά το προηγούμενο εδάφιο υπηρεσιών.», ενώ με την **παρ. 12 του άρθρου 55 του ν. 4002/2011** (ΦΕΚ Α' 180/22.8.11) ορίστηκε ότι «12. α) στις διατάξεις των εδαφίων α' και β' του άρθρου 32 του ν. 1828/1989 (Α' 2) **περιλαμβάνεται και η αναστολή λειτουργίας** ορισμένων οργανικών μονάδων κάθε επιπέδου του Υπουργείου Οικονομικών. β) Η ισχύς των διατάξεων της παρούσας παραγράφου αρχίζει από 1<sup>ης</sup> Ιανουαρίου 2011. ...».

**β. Τέλος,** με την υπ' αριθ.Δ6Α1130258 ΕΞ2012/20.9.2012 (Β' 2552/20.9.12), υπό τον τίτλο "Αναστολή λειτουργίας ορισμένων Δ.Ο.Υ.", ορίστηκε ότι: «... 1. α) Αναστέλλουμε, από την 8<sup>η</sup> Οκτωβρίου 2012 τη λειτουργία των Δ.Ο.Υ. της στήλης Β' του Πίνακα 1 και μεταφέρουμε την καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητά τους, στις Δ.Ο.Υ. της στήλης Γ' αυτού, ως εξής:



	ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄	ΣΤΗΛΗ Γ΄
	ΝΟΜΟΣ	Δ.Ο.Υ. {τάξη} των οποίων αναστέλλεται η λειτουργία	Δ.Ο.Υ. ΥΠΟΔΟΧΗΣ {τάξη} στις οποίες μεταφέρεται η καθ΄ ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητα
	.....	.....	.....
	ΕΒΡΟΥ (άρθρο 108 του Π.Δ. 551/1988)	Σουφλίου {Β}	Αλεξανδρούπολη {Α}
	.....	.....	.....

2) Οι οργανικές θέσεις των Δ.Ο.Υ., των οποίων αναστέλλεται η λειτουργία, περιέρχονται στις Δ.Ο.Υ., στις οποίες μεταφέρεται η κατά τόπον και καθ΄ ύλην αρμοδιότητά τους, προσαυξάνοντας, αντίστοιχα, τις οργανικές θέσεις αυτών.

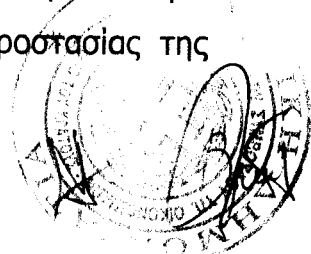
3) Η αρμοδιότητα παρακολούθησης και διεκπεραίωσης όλων των εκκρεμών υποθέσεων των οργανικών μονάδων, των οποίων αναστέλλεται η λειτουργία, καθώς και η έκδοση των σχετικών πράξεων επιβολής φόρων ή προστίμων και λήψης μέτρων είσπραξης, περιέρχεται στις οργανικές μονάδες υποδοχής αυτών.».

### ΙΙΙ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

**1. α.** Από τη γραμματική και τεολογική, αυτοτελή και συνδυαστική μεταξύ τους ερμηνεία των ως άνω, υπό στοιχ. **ΙΙ. 1-2.**, διατάξεων σαφώς προκύπτει ότι οι δι΄ αυτών γενόμενες ρυθμιστικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο της έννοιας της δωρεάς (ως σύμβασης - υπό την έννοια ότι για την κατάρτισή της απαιτείται η αποδοχή του δωρεοδόχου - ενοχικής, υποσχετικής και ετεροβαρούς, δυνάμει της οποίας παρέχεται σε κάποιον περιουσιακό στοιχείο χωρίς αντάλλαγμα ώστε ο μεν λήπτης να γίνεται πλουσιότερος η δε περιουσία του δίδοντος να

ελαττώνεται κατά την αξία του παρεχόμενου περιουσιακού στοιχείου), για την σύσταση της οποίας απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο (βλ. Γεωργιάδη – Σταθόπουλου, ΕρμΑΚ, Ειδικό Ενοχικό ΙΙΙ, υπό άρθρο 496 επ., ιδίως σελ. 6-8, 11), συγκροτούν το γενικότερο (και εν προκειμένω κρίσιμο) κανονιστικό πλαίσιο των δωρεών ακινήτων από τους ΟΤΑ στο Δημόσιο. Υπό την έννοια ότι οι σχετικές για τη σύσταση της δωρεάς διατάξεις του ΑΚ (δηλ. η απαίτηση να υποβάλλεται αυτή σε συμβολαιογραφικό έγγραφο) ισχύουν για όλους τους τύπους της δωρεάς, ήτοι λ.χ. υπό τρόπο ή αίρεση (ΓνμδΝΣΚ 315/1996, 592/1992, ΑΠ 1029/1988 ΕΛΔνη 31. 65, ΑΠ 1053/1973 ΝοΒ 22. 645, επίσης Γεωργιάδη – Σταθόπουλο, ό.π., ερμηνεία υπό άρθρο 498 αρ. 1, Καυκάς Ενοχικό Δίκαιο, αρθρ. 498 παρ. 2). Ωστόσο, όταν πρόκειται για δωρεές ακινήτων από Δήμους (ή και πρώην Κοινότητες) προς το Δημόσιο, τότε, κατά τα λοιπά, έχουν εφαρμογή, ως ειδικότερες, οι διαχρονικά ισχύσασες διατάξεις της νομοθεσίας περί Δήμων και Κοινοτήτων στο θέμα αυτό, όπως λ.χ. των άρθρων 71 παρ. 1, 4 του β.δ. 17.4/31.7.1936, 194 του ν.δ. 2888/1954, 186 του π.δ. 933/1975, 176 του ν. 1065/1980, 216 του π.δ. 76/1985, 229 του π.δ. 323/1989, 246 του π.δ. 410/1995, 184 ν. 3463/2006 (ΓνμδΝΣΚ 31/2007-Τμ. Β', εκδοθείσα υπό καθεστώς π.δ. 410/95, οι σχετικές διατάξεις του οποίου είναι πανομοιότυπες με τις αμέσως προΐσχύσασες του π.δ. 323/1989, των οποίων αποτέλεσε πηγή, πρβλ. ΑΠ 804/1998 ΝοΒ 1999. 1568).

**β.** Μάλιστα, η ειδοποιός διαφορά ως προς τις έννομες συνέπειες στην περίπτωση μη εκπλήρωσης του σκοπού της δωρεάς ακινήτων από δήμους (ή κοινότητες) και τη δυνατότητα της ανακλήσεως, είναι η εξής: Η πιο πάνω αρχική ειδική νομοθεσία (πρβλ. άρθρο 71 παρ. 4 του β.δ. 17.4/31.7.1936) δεν προέβλεπε ρητά την αυτοδίκαιη ανάκληση της δωρεάς δημοτικού ή κοινοτικού κτήματος, χωρίς βεβαίως να αποκλείεται η δυνατότητα σχετικής συμφωνίας μεταξύ των μερών, πράγμα που ωστόσο, αν δεν ήθελε συμβεί, δεν συνεπαγόταν και την αυτοδίκαιη ανάκληση αυτής (ΓνμδΝΣΚ 592/1992 – Τμ. Διακοπών). Αντιθέτως, με τις ανωτέρω μεταγενέστερες διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας περί Δήμων και Κοινοτήτων, θεσπίστηκε και προβλέφθηκε η λύση της σύμβασης δωρεάς και η αυτοδίκαιη επάνοδος της κυριότητας του ακινήτου στο δωρητή Δήμο ή Κοινότητα (ΓνμδΝΣΚ 315/1996, ΣΤΕ 2004/2006), για προφανείς λόγους προστασίας της



περιουσίας των ΟΤΑ, η οποία δεν προορίζεται για εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων, αλλά είναι ταγμένη στην εξυπηρέτηση του κοινού συμφέροντος και δη των αναγκών των πολιτών – κατοίκων της οικείας κοινότητας ή δήμου (βλ. ΓνμδΝΣΚ 31/2007, ό.π.). Τούτο σημαίνει ότι, υπό την ισχύ των ειδικότερων αυτών μεταγενέστερων διατάξεων, ήτοι των άρθρων 194 του ν.δ. 2888/1954, 186 του π.δ. 933/1975, 176 του ν. 1065/1980, 216 του π.δ. 76/1985, 229 του π.δ. 323/1989, 246 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ Α'231/14.11.95) και 184 ν. 3463/2006, οι σχετικές συμβάσεις δωρεάς ακινήτων από δήμους (ή κοινότητες) στο Δημόσιο αποτελούν *ex lege* δωρεές «υπό αίρεση δικαίου», αφού τα αποτελέσματά τους εξαρτώνται από την πλήρωση της «αιρέσεως» που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, καταρχάς αποκλεισμένου στις εν λόγω περιπτώσεις του ενδεχόμενου να χαρακτηριστούν ως συμβάσεις «υπό τρόπο». Δηλαδή, εκείνες με τις οποίες ο δωρητής επιβάλλει στο δωρεοδόχο υποχρέωση προς παροχή (πράξη ή παράλειψη) (βλ. Γεωργιάδη - Σταθόπουλο, ό.π., ερμηνεία υπό άρθρο 503 σελ. 16, αρ. 1), οι οποίες θεωρούνται τέλειες συμβάσεις, αφού τέτοιες έχουμε όταν τα αποτελέσματα αυτών επέρχονται αμέσως και πριν από την εκπλήρωση του τρόπου, η παράβαση του οποίου δίνει απλώς το δικαίωμα στο δωρητή να ανακαλέσει τη δωρεά, κατά τα παραπάνω. Επιπλέον, στη δωρεά «υπό τρόπο» ο δωρητής έχει την εξουσία να απαιτήσει από το δωρεοδόχο την εκπλήρωση του τρόπου, πράγμα που δεν μπορεί να απαιτήσει από το δωρεοδόχο στη δωρεά «υπό αίρεση», όταν η πλήρωση της αιρέσεως εξαρτάται απ' αυτόν, δηλ. δωρεοδόχο (Γεωργιάδη – Σταθόπουλο, ό.π., σελ. 7, υπό στοιχ. IV, και 17, υπό στοιχ. II, αρ. 1). Τέλος, σε αντίθεση με τα οριζόμενα στη δωρεά υπό τρόπο, όπου η προστασία του δωρητή όταν ο δωρεοδόχος αρνείται την εκπλήρωση του τρόπου, παρέχεται μέσω της άσκησης αγωγής ή του διαπλαστικού δικαιώματος ανακλήσεως, στην περίπτωση δωρεάς υπό διαλυτική αίρεση, όταν αυτή πληρούται αυτή, η σχετική προστασία παρέχεται αυτομάτως, υπό την έννοια ότι η έννομη συνέπεια της επανόδου στην προηγούμενη κατάσταση επέρχεται αυτοδικαίως (βλ. παρακάτω).

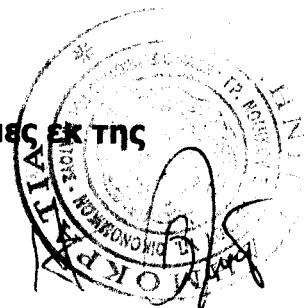
**2. α.** Πράγματι, κατά την έννοια των ανωτέρω, **υπό στοιχ. II. 3.**, διατάξεων του άρθρου 202 του ΑΚ, σαφώς συνάγεται ότι επί συμβάσεως υπό διαλυτική αίρεση, με την πλήρωση αυτής, δηλαδή την επέλευση του μελλοντικού

και αβέβαιου γεγονότος, από το οποίο εξαρτήθηκαν τα αποτελέσματα της δικαιοπραξίας, αυτά ανατρέπονται και επανέρχεται αυτομάτως η προηγούμενη κατάσταση (ΓνμδΝΣΚ 332/2008, ΑΠ 1128/1988 ΕΕΝ 1989. 546), πράγμα που καταλαμβάνει όχι μόνο την εμπράγματη, αλλά και την αποτελούσα τη νόμιμη αιτία της μεταβίβασης ενοχική δικαιοπραξία, δίχως να απαιτείται άλλη ενέργεια και μάλιστα δήλωση υπαναχώρησης, δεδομένου ότι, στο μέτρο που, κατά τα συμφωνηθέντα, αυτοδικαίως ατονεί η σύμβαση μόλις πληρωθεί η ως άνω αίρεση, στερείται κάθε έννοιας και αντικειμένου (ΓνμδΝΣΚ 82, 83/2012, ΑΠ 1133/2009, ΑΠ 1470/2005, ΑΠ 637/2003, ΑΠ 1017/89 κ.α.). Ωστόσο, οι ως άνω αυτοδικαίως επερχόμενες συνέπειες ισχύουν για το μέλλον (ex nunc) και όχι αναδρομικά (ex tunc), εκτός εάν υφίσταται, κατ' άρθρ. 203 ΑΚ, συμφωνία μεταξύ των μερών για αναδρομική ενέργεια της πλήρωσης της αίρεσης, η φύση της οποίας είναι πάντως ενοχική και όχι εμπράγματη (βλ. ΑΠ 1491/2002 ΔΕΕ 2003. 542, Εφαθ 6580/1976 ΕΕΝ 1976. 885, Γεωργιάδη-Σταθόπουλο, ό.π., ερμηνεία υπό άρθρο 203, με στοιχ. Ι). Άλλωστε, έχει γίνει δεκτό ότι η σχετική αυτή αξίωση, ερειδομένη σε κάθε περίπτωση στις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις των άρθρων 904 επ. ΑΚ για αιτία που έληξε, λόγω της επιβοηθητικής της φύσης, υπό την έννοια ότι αυτή μπορεί να ασκηθεί μόνο αν λείπουν ή αν είναι ανίσχυρες οι προϋποθέσεις ασκήσεώς της από σύμβαση ή αδικοπραξία (ΟΛΑΠ 22/2003), δεν μπορεί να νοηθεί, στην περίπτωση που αυτό δόθηκε προς εκπλήρωση υποχρέωσης που έχει αναληφθεί με σύμβαση, ότι έχει δοθεί χωρίς νόμιμη αιτία (ΑΠ 922, 923/2007).

**β.** Πάντως, σε περίπτωση εγέρσεως αμφισβητήσεων σχετικά με την πλήρωση ή μη της διαλυτικής αιρέσεως, είναι παραδεκτή η άσκηση της κατ' άρθρ. 70 ΚΠολΔ αναγνωριστικής αγωγής, ενώ, γίνεται, επίσης, δεκτό ότι, εφόσον ήθελε θεωρηθεί ότι έχει ατονήσει η αίρεση, με την έννοια ότι το γεγονός αυτής δεν δύναται πλέον να συμβεί, η δικαιοπραξία θεωρείται ως συναφθείσα άνευ αιρέσεως και αποσβήνεται το γεννηθέν δικαίωμα προσδοκίας του υπό αίρεση δικαιούχου (ΓνμδΝΣΚ 151/1994, σελ. 2).

#### **IV.- ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ**

##### **1. (Ως προς το Α' ερώτημα {δηλ. έννομες συνέπειες εκ της**



**αναστολής λειτουργίας της συγκεκριμένης Δ.Ο.Υ.}}**

**α.** Εν προκειμένω, βάσει του ανωτέρω διδόμενου ιστορικού της ερωτώσας υπηρεσίας, παρατηρείται, για το σκέλος αυτό του ερωτήματος, ότι ο τιθέμενος όρος στο οικείο συμβολαιογραφικό έγγραφο δωρεάς οικοπέδου από τον Δήμο Σουφλίου για στέγαση της Δ.Ο.Υ. Σουφλίου περί του ότι, εκτός των άλλων, σε περίπτωση μετατροπής της χρήσης του δωρηθέντος ακινήτου και των κτηρίων που θα ανεγερθούν για άλλο σκοπό, η κατοχή και η κυριότητα αυτών θα περιέλθει αυτοδικαίως στον δωρητή Δήμο, προδήλως συνιστά διαλυτική αίρεση και όχι τρόπο, κατά τα παραπάνω.

**β.** Τούτο σημαίνει ότι είναι περαιτέρω ερευνητέο περί του αν η ως άνω υπ' αριθ. πρωτ. Δ6Α 1130258 ΕΞ 2012/20.9.2012 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών περί αναστολής λειτουργίας ορισμένων Δ.Ο.Υ., μεταξύ των οποίων ήταν και η ΔΟΥ Σουφλίου συνιστά μεταβολή ή μη του σκοπού για τον οποίο δωρήθηκε το ακίνητο επί του οποίου στεγαζόταν η εν λόγω Δ.Ο.Υ. Από τη σαφή και αδιάσπικτη κεντρική διατύπωση αυτής, δηλ. «περί αναστολής λειτουργίας ορισμένων Δ.Ο.Υ.» και μάλιστα για ακαθόριστο και αβέβαιο χρονικό διάστημα, προκύπτει ότι δεν μπορεί αβιάστως και άνευ ετέρου να συναχθεί το βέβαιο και ασφαλές συμπέρασμα περί του ότι η δι' αυτής επιχειρούμενη αναστολή λειτουργίας (και) της συγκεκριμένης Δ.Ο.Υ. συνεπάγεται ευθεία και ανενδοίαστη βούληση της πολιτείας για οριστική και αμετάκλητη διακοπή αυτής και άρα την δι' αυτής άμεση κατάργησή της. Υπό την έννοια, ότι η εξ αυτής (υπουργικής απόφασης) απορρέουσα έννομη κατάσταση, δυναμένη να εκτιμηθεί ως απλώς υποδηλώνουσα προσωρινή αναστολή εκπλήρωσης του σκοπού για τον οποίο δωρήθηκε το ανωτέρω ακίνητο, δεν ταυτίζεται απολύτως και αναγκαστικά και με έννομη κατάσταση τέτοια που να συνιστά πλήρη και ολική μετατροπή ή μεταβολή της χρήσης του οικοπέδου και των προς τούτο ανεγερθέντων κτηρίων για άλλο σκοπό. Και, συνεπώς, κατά την έννοια αυτή, δεν αποτελεί οριστική ματαίωση του σκοπού για τον οποίο έγινε η συγκεκριμένη δωρεά, με την έννοια ότι, στο μέτρο που δεν γίνεται σαφής μνεία στο σώμα αυτής ότι πρόκειται για άμεση κατάργηση (και) της εν λόγω Δ.Ο.Υ. ή άλλως λήξη λειτουργίας της λόγω ρητής και ορισμένης χρονικά επικείμενης κατάργησής της, δεν καθίσταται αδιαμφισβήτητη η επέλευση

της πλήρωσης της διαλυτικής αυτής αίρεσης τουλάχιστον κατά την παρούσα φάση, βάσει του διδόμενου ιστορικού. Αντιθέτως, εάν στην προαναφερθείσα υπουργική απόφαση ή σε οποιαδήποτε άλλη κανονιστική πράξη της διοίκησης γινόταν σαφώς μνεία περί άμεσης κατάργησης (και) της συγκεκριμένης Δ.Ο.Υ. ή πάντως λήξης της λειτουργίας της ενόψει προβλεπόμενης ρητής και ορισμένης χρονικά κατάργησής της, τότε και μόνον τούτο θα επιβεβαίωνε το περιεχόμενο της ως άνω συμφωνηθείσας διαλυτικής αίρεσης, υπό την οποία είχε δωρηθεί το εν λόγω ακίνητο στο Δημόσιο από τον ανωτέρω Δήμο και άρα θα ενεργοποιούσε την πλήρωσή της, οπότε αυτό θα συνεπαγόταν την αυτοδίκαιη επάνοδο της κυριότητας τούτου (ακινήτου) στο δωρητή Δήμο. Πρόσθετο επιχείρημα περί του ότι με την ανωτέρω υπουργική απόφαση αποφασίστηκε απλώς και μόνο η αναστολή και όχι η άμεση κατάργηση (και) της ανωτέρω Δ.Ο.Υ. θα μπορούσε, ενδεχομένως, να αντληθεί και εκ του ότι η κανονιστικώς δρώσα διοίκηση είχε την ευχέρεια βάσει των ως άνω, **υπό στοιχ. ΙΙ. 4.α.,** εξουσιοδοτικών προς τούτο διατάξεων των άρθρων 32 του ν. 1828/1989 και 55 παρ. 12 του ν. 4002/2011, να επιλέξει ευθύς εξαρχής προς υλοποίηση των εκεί αναφερομένων λόγων δημοσίου συμφέροντος, εκτός από την αναστολή λειτουργίας των συγκεκριμένων Δ.Ο.Υ., και την κατάργησή τους ή πάντως τη λήξη της λειτουργίας τους ενόψει προβλεπόμενης ρητής και ορισμένης χρονικά κατάργησής τους, πράγμα όμως που, ενόψει του διδόμενου ιστορικού, δεν προκύπτει ότι συνέβη.

**2. (Ως προς το Β' ερώτημα {δηλ. έννομες συνέπειες εκ της κατάργησης των συγκεκριμένων Αστυνομικών Σταθμών})**

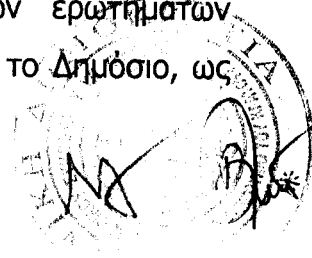
**α.** Σε ό,τι αφορά το ζήτημα της κατάργησης των Αστυνομικών Σταθμών, και για μεν τον το πρώτο σκέλος τούτου, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι τεθέντες στα οικεία δωρητήρια συμβόλαια όροι περί αυτοδίκαιης επανόδου της κυριότητας των δωρηθέντων στο Δημόσιο από τις (τότε) κοινότητες οικοπέδων (με κτίσματα) στους ήδη Δήμους, (και) σε περίπτωση μεταβολής του προς στέγαση σκοπού τους αποτελούν διαλυτικές αιρέσεις, που, μετά την ανωτέρω αποφασισθείσα κατάργηση των αντίστοιχων Αστυνομικών Σταθμών, φέρεται να έχουν πληρωθεί, μ' όλες τις παραπάνω συνέπειες. Τούτο, βεβαίως, ισχύει *ex lege* και για όσα εκ των παραπάνω δωρητηρίων συμβολαίων δεν περιλαμβάνουν

**\*Καταρχάς** αντίστοιχο όρο, αρκεί όμως να καταλαμβάνονται από την ισχύ του ν.δ. 2888/1954 (άρθρο 194) και των εφεξής έκτοτε διαδοχικά ως άνω ισχυσάντων νομοθετημάτων, όπου ρητά προβλεπόταν οι εκ της πλήρωσης της σχετικής διαλυτικής αίρεσης ανωτέρω νόμιμες συνέπειες. Αντιθέτως, όσα δωρητήρια συμβόλαια έχουν συνταχθεί υπό το καθεστώς ισχύος του άρθρου 71 (παρ. 1, 4) του β.δ. της 17<sup>ης</sup> Απριλίου/31<sup>ης</sup> Ιουλίου 1936, το οποίο δεν προέβλεπε ρητά την αυτοδίκαιη ανάκληση της δωρεάς δημοτικού ή κοινοτικού κτήματος, για να ισχύουν οι ως άνω έννομες συνέπειες πληρώσεως της διαλυτικής αιρέσεως, έπρεπε τούτο να περιλαμβάνεται ρητά στα αντίστοιχα συμβόλαια (ΓνμδΝΣΚ 592/92, ό.π.), πράγμα που κρίνεται κατά περίπτωση (πρβλ. στο σημείο αυτό αντίθεση μεταξύ των αναγραφόμενων στο πιο πάνω υπ' αρ.πρωτ.1189853 ΕΞ 2013/4.12.2013 συμπληρωματικό – διευκρινιστικό έγγραφο της υπηρεσίας, όπου για το - ενδεικτικά αναφερόμενο – δωρηθέν οικόπεδο με την υπ'αρ.1085/12.2.1952 πράξη δωρεάς της Κοινότητας Πλατύκαμπου Λάρισας γίνεται μνεία ότι τούτο δωρήθηκε στο Δημόσιο για τη με δαπάνες του ανέγερση επ' αυτού κτηρίου προς στέγασση του ομώνυμου Σταθμού Χωροφυλακής, υπό τον όρο της αυτοδίκαιης ανάκλησης, ενώ από την επισκόπηση του συνημμένα – σε απλό φωτ/φο αποσταλέντος - σχετικού δωρητηρίου συμβολαίου όχι μόνο δεν προκύπτει κάτι τέτοιο αλλά αντιθέτως μνημονεύεται ότι η γενομένη δωρεά είναι αμετάκλητη !!!), ενόψει και της δηλωμένης αδυναμίας της ερωτώσας υπηρεσίας να προσδιορίσει τον ακριβή αριθμό τούτων (σχ. το πιο πάνω συμπληρωματικό – διευκρινιστικό έγγραφό της). Αναφορικά, δε, με το δεύτερο σκέλος τούτου, δηλ. του κατά πόσον είναι νόμιμη η αξίωση του Δημοσίου για επιστροφή του δαπανηθέντος από αυτό ποσού για την ανέγερση οικοδομημάτων επί των ακινήτων αυτών, πρέπει να επισημανθούν τα εξής: Με το δεδομένο ότι, τόσο από το αρχικό έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας όσο και από τα όσα συμπληρωματικά και διευκρινιστικά μας έθεσε υπόψη αυτή, με το υπ' αριθμ.πρωτ.1189853 ΕΞ 2013/4.12.2013 νεότερο έγγραφό της, δεν φέρεται να προκύπτει συμφωνία μεταξύ των τότε δωρητριών Κοινοτήτων και του δωρεοδόχου Δημοσίου περί του ότι, τυχόν πλήρωση των προαναφερθεισών διαλυτικών αιρέσεων, εκτός της αυτοδικαίως (ipso iure) επερχομένης έννομης συνέπειας περί επανόδου της κυριότητας των δωρηθέντων στο Δημόσιο από τις

(τότε) κοινότητες οικοπέδων (με κτίσματα) στους ήδη Δήμους, θα έχει και αναδρομική ενέργεια, υπό την έννοια της πρόβλεψης σχετικής προς τούτο ρήτρας επιστροφής σχετικών χρηματικών ποσών που να ανάγεται στον – παρελθόντα σε σχέση με το μετέπειτα επισυμβάν γεγονός πλήρωσης της διαλυτικής αίρεσης – χρόνο των γενομένων υπό του Δημοσίου αντιστοιχών δαπανών ανέγερσης κτισμάτων επί των εν λόγω οικοπέδων, κατά τα παραπάνω, δεν στοιχειοθετείται για τις περιπτώσεις αυτές νόμιμη αξίωση του Δημοσίου περί αναζήτησης των υπ' αυτού δαπανηθέντων ποσών για την ανέγερση οικοδομημάτων επί των ακινήτων αυτών. Άλλωστε, η υπό του Δημοσίου ανάληψη της σχετικής υποχρέωσης, δηλ. της με δαπάνες του ανέγερσης κτισμάτων, όπου επρόκειτο να στεγαστούν οι Αστυνομικοί Σταθμοί, αποτελούσε κεντρική και βασική προϋπόθεση από την οποία εξαρτήθηκε η έκτοτε (ήτοι από τη δεκαετία του 1950 με αρχές της δεκαετίας του 1960) άμεση επέλευση των εννόμων αποτελεσμάτων των συγκεκριμένων δικαιπραξιών. Δηλ. η ενεργοποίηση των προς αυτό (Δημόσιο) γενομένων δωρεών οικοπέδων από τις δωρήτριες κοινότητες, έτσι ώστε να εκπληρωθεί ο σκοπός των εν λόγω δωρεών και επί των ανεγειρομένων επ' αυτών κτηρίων να στεγαστούν έκτοτε άμεσα οι Αστυνομικοί Σταθμοί, στις περιπτώσεις που αυτό προβλεπόταν, κατάσταση που ίσχυσε μέχρι τη σχετική απόφαση περί κατάργησής τους (ήτοι περί το 2010). Υπό την έννοια αυτή, στο μέτρο που οι ως άνω γενόμενες δαπάνες έγιναν προς εκπλήρωση προς τούτο αναληφθείσας υποχρέωσης του Δημοσίου για την υλοποίηση μάλιστα δημόσιου σκοπού (δηλ. τη στέγαση των Αστυνομικών Σταθμών), δεν μπορεί να νοηθεί ότι, τα αντίστοιχα ποσά που είχαν τότε δαπανηθεί για το λόγο αυτό, δόθηκαν χωρίς νόμιμη αιτία, έτσι ώστε να τεθεί νομίμως ζήτημα αναζήτησης τούτων κατά τις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις, δίχως προηγουμένως να έχει συμφωνηθεί σχετική ρήτρα αναδρομικής ενέργειας, κατά τα παραπάνω.

#### **V.- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

Κατόπιν τούτων, ενόψει του διδόμενου ιστορικού, σε συνδυασμό και με τα ως άνω ερμηνευτικώς γεγόμενα δεκτά, το αρμόδιο (Α') Τμήμα του ΝΣΚ **γνωμοδότησε ομόφωνα ότι** επί των ανωτέρω τιθέμενων ερωτημάτων προσήκουν οι ακόλουθες απαντήσεις: **Επί του μεν πρώτου** ότι το Δημόσιο, ως



δωρεοδόχο ακινήτου για στέγαση Δ.Ο.Υ. η λειτουργία της οποίας ανεστάλη με υπουργική απόφαση, δεν υποχρεούται να αποδώσει το ακίνητο αυτό στον δωρητή Δήμο, καθόσον η εν λόγω υπουργική απόφαση δεν επέχει θέση γεγονότος πλήρωσης της σχετικώς προβλεπόμενης διαλυτικής αίρεσης. **Επί του δεύτερου ότι**, επί καταργήσεως των Αστυνομικών Τμημάτων που στεγάζονταν σε δωρηθέντα προς τον σκοπό αυτόν από πρώην κοινότητες ακίνητα, στην περίπτωση που αντικείμενο δωρεάς προς στέγαση τούτων ήταν οικόπεδα με κτίσματα, η κυριότητα τούτων επανέρχεται αυτοδικαίως στους σημερινούς Δήμους (στους οποίους ήδη υπάγονται οι τότε δωρήτριες κοινότητες), με διαπιστωτική πράξη του αρμοδίου Δημοτικού Συμβουλίου που θα μεταγραφεί στο οικείο υποθηκοφυλακείο, **εφόσον είτε** πρόκειται για δωρητήρια συμβόλαια, συνταχθέντα υπό καθεστώς του ν.δ. 2888/1954 (άρθρο 194) και των εφεξής έκτοτε διαδοχικά ως άνω ισχυσάντων νομοθετημάτων, ανεξαρτήτως **καταρχάς** του αν περιέχεται ή όχι σ' αυτά ρήτρα σχετικής προς τούτο διαλυτικής αίρεσης **είτε** για προγενέστερα του πιο πάνω ν.δ/τος καθεστώτος (δηλ. καταλαμβανόμενα υπό την ισχύ του β.δ/τος 17.4/31.7.1936), εφόσον, όμως τούτο ρητώς προβλεπόταν στα αντίστοιχα συμβόλαια. Στις ως άνω περιπτώσεις, εφόσον τα κτίσματα αυτά είχαν ανεγερθεί με δαπάνες του Ελληνικού Δημοσίου, δεν στοιχειοθετείται αξίωση τούτου για επιστροφή του δαπανηθέντος από αυτό ποσού για την ανέγερση οικοδομήματος επί των εν λόγω ακινήτων, δεδομένου ότι από το ανωτέρω ιστορικό δεν φέρεται να έχει προκύψει ότι υπήρξε σχετική συμφωνία μεταξύ των μερών για αναδρομική ενέργεια της ανωτέρω διαλυτικής αίρεσης, όπου αυτή προβλεπόταν, κατά την προεκτεθείσα έννοια.-

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 21-01-2014

Ο Πρόεδρος

Μιχαήλ Απέσσος

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Ο Εισηγητής

Γεώργιος Α. Βαμβακίδης

Πάρεδρος ΝΣΚ